1926 augusztus 20. Péntek

Ára 1500 korona

HÁZI PÉLDÁNY.

Debrecen, VIII. évf. (189).

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3—48. SZÁM

Szent István napján

Ah, hol vagy, magyarok
Tündöklő csillaga
Ki voltál valaha
Országunk istápja!

Ezer esztendőn át ragyogott töretlen fénnyel a Szent Korona. És ma, amidőn az ő államának száz és százezernyi magyarja zengi a panaszló, könyörgő zsolozsma fenséges dallamát, törmelékeire zuzva a Szent Korona teste. A misztikus hatalmu szimbolumot Buda vára őrzi még, de vajjon ugyanaz-é a lélek, amely tábort járt körülötte ezer év viharában? Egy-e vajjon a régi tüz a magyarban, akinek ma minden égtáj felé

Buval harmatoznak
Szomoru mezei.

Bizony igazabb most, mint valaha, hogy

Lankadnak szüntelen
Vitézlő karjai . . .

Pedig még egy évtized sem pergett le azóta, hogy Szent István nemzete világraszóló igazolását adta a magyar Horácius viharzó erejü ódai képének: Nem szül gyáva nyulakat Nubia párduca.

S most lassu méreg, lassu halál emészt. Megrágta a Szent István ültette ezerézes tölgy gyökereit az alattomos idegen féreg s a szégyennek esztendejében, a véraldozatok lankadatában a *gyönge szél*, mit nehány elvetemadett idegen támasztott reánk, földreteritett.

Virágos kert vala
Hires Pannonia,

amig vérrel öntözgette, odaadással ápolta, életével oltalmazta a magyar. Ma pedig minden végeken

Nem szünnek iszonyu
Sirástól szemei.

Sirunk, vagy ami még rosszabb, fásult tehetetlenséggel türünk.

Pedig ezen a napon felsereglik, — legalább lélekben, — minden igaz magyar a drága ereklyéhez, amely az államalkotó Szent Jobbot őrzi ezer éve. És int, tanit, utat mutat ez a teremtő kéz, amely kegyes cselekedetekre, atyai áldásosztásban, munkában és imára sohasem volt rest.

Élete példájával hirdeti: alázat Istennek, hódolat a megfeszitett Báránynak, szeretet a jó testvérnek, de *kardnak éle ellenségeinknek.*

Országszerző szent királyunk jobbja lesujtott Koppány fejére is irgalmatlanul, aki ha meggyőződése szerint jót akart is, amit akart, rosszul akart.

A bölcs szigornak, az irgalmatlan kötelességteljesitésnek ragyogó eredménye ezer évig állott: a szent korona büszke birodalma.

Vajha erőt, elhatározást adna ma is esendő nemzedékünknek ez a dicsőséget árasztó, sziklaszilárd kéz. Vajha megindulnánk végre azon az ösvényen, amelyre az Ő Jobbja mutat, ökleinkben a kufárverő korbáccsal, a megtorlás villogó kardvasával. Vajha megértenők megdicsőült szellemének utmutatását, ezeresztendőt épitő halhatatlan akaratának kemény parancsszavát . . .

Hol vagy István király?
Téged magyar kiván!

A frankösszeesküvők nem gonosztevők, hanem Trianon áldozatai

Megkezdődtek a védőbeszédek a frankper táblai főtárgyalásán - A táblai ítéletnek annak az igazát kell feltárnia, amely a magyar jövendő képét mutatja - Gál Jenő és Ulain Ferenc védőbeszéde

Meg kell találni a feloldozás törvényes indokát

Budapest, augusztus 19. A frankper mai táblai tárgyalásan az elnök bejelentette, hogy a tábla a bizonyitás kiegészitésére vonatkozó inditványok közül elrendeli *Gerő* László memorandumának és a Térképészeti Intézet alkalmazotti esküszövegének felolvasását, mig a többi inditványt elutasitja. A védők semmisségi panaszt jelentettek be.

Ezután felolvasták *Gerő* memorandumát, amely egyezik vallomásával és amelyben hangsulyozza, hogy

Hajtsol kapott parancsot.

Hajtsot és *Gerőt* szembesitik és mindketten megmaradnak ellentétes álláspontjuk mellett.

Ezután a főügyész mondta el vádbeszédét. Magáévá tette a bíróság álláspontját és kérte a táblát, hogy *Nádossyt*, mint tettestársat itélje el. Ugyancsak kérte *Baross* és *Szörtsey* elitélését is.

Ezután *Auer* Pál, a franciák jogi képviselője szólalt fel. Beszédében kijelentette, hogy *a frankösszeesküvőkkel Franciaország nem azonositja a magyar nemzetet.*

Majd a védőbeszédekre került a sor. Először *Nádossy* védője, *Gál* Jenő beszélt. Elsősorban a minőség kérdésében támadja az ítéletet.

A vádlottak nem közönséges gonosztevők, hanem Trianon áldozatai

Hivatkozik az elsőfoku itélet indokolására, amely megállapitja, hogy a vádlottak nem közönséges gonosztevői egy rendszerint aljas indoku büncselekménynek, hanem

áldozatai annak a katasztrófának, amelynek eredménye Magyarország megcsonkitása és tönkretétele.

Pénzhamisitást más célból elkövetni, mint aljas indokból, nem lehet. *Akiben nincs aljas ok, az nem pénzhamisitó; az, aki áldozat, az nem tettes; aki szerencsétlenségnek áldozata, az nem kezdeményező. Soha nem volt és nem lesz nemcsak Magyarországon*, hanem az egész müvelt világon pénzhamisitás büntettével vádolt ember, aki bosszuvágyból fogna hozzá az aljas müvelethez.

Helyesen mondta a főügyész, hogy ilyen bünper még nem volt és ezért kettőzött figyelmet kell forditani erre az itéletre. A megnyilvánuló ellentmondás egyik szava elitéli, fegyházba küldi azt a társaságot, felmagasztalja a másik szava. Ez nem lehet, a kettő kizárja egymást.

A sértett képviselője azt mondja, hogy ő látta Párisban, mint szoritják a franciák össze szájukat azért, mert pénzük leromlik. Nézzék meg akkor, hogy a magyarok ajkát a szomoruság és a fájdalom érzése mint szoritja összébb.

A magyar jövendő utján világitson az itélet

Ebben az itéletben, amely a magyar történelemnek egy darabja lesz és amelyet majd évszázadok mulva is forgatni fognak, annak az igazát kell feltárnia, amely a magyar jövendő képét mutatja. Az itéletben meg kell nyilatkoznia a jogérzetnek, a tisztességnek. A jogászi igazság nem lehet más, mint a védők igazsága.

Meg kell találni a feloldozás törvényes indokát.

Nádossy a végbevieendő cselekedetet nem valósitotta meg, egyetlen egyszer sem volt a *Térképészeti Intézetben*, nem látta sem a clissét, sem mást, igazabban és őszintébben senkisem beszélt. *Nádossy mindent magára vállalt, azt is, ami nem ő rá tartozik.*

Nádossy őrt állt, hogy az aljas egyéni célok ne érvényesüljenek.

Hol van egy pénzhamisitó, akinél aljas egyéni célok ne érvényesüljenek? Kétségtelenül az volt a cél, hogy a hamisitványok külföldön forgalomba hozassanak, de ez Jankovich hibájából történt időnek előtte, aki nem várta be az értesitést.

Végül arra kéri a táblát,

legyen az itélet igazságos, olyan, hogy a magyar jövendő utján világitson és reményt hozzon.

Az elnök ezután a tárgyalást 10 percre félbeszakitotta.

Ulain Ferenc védőbeszéde

Szünet után *Ulain* Ferenc, *Windischgraetz* herceg védője mondta el védőbeszédét. Kifogásolja a minősitésnek azt a részét, amely azt mondja, hogy kétrendbeli okirat hamisitást követett el, de megtámadja az itéletet azért is, mert — véleménye szerint —, az enyhitő szakaszokat a törvényszék nem megfelelőleg alkalmazta.

Van azonban az itéletnek egy gyönyörü szép része, mely kimondja, hogy a *vádlottak áldozatai a trianoni békeszerződésnek.* Büszke erre az itéletre, mert ebben

megtestesülve látja a magyar igazságszolgáltatás fenkölt szellemét,

de a biró, aki összefacsart szivvel itéli el a vádlottakat, nem tagadhatja meg tőlük azt az elégtételt, hogy a becsületrend szalagját oda ne tüzze mellükre. Büszkén meri kérdezni, hogy hány nemzetnek lett volna bátorsága arra, hogy azt mondja az igazságszolgáltatás szaván keresztül: *Lesujtok, de a becsületrend keresztjét én, a magyar igazságszolgáltató biró odatüzöm melledre* és ha Windischgraetz unokái 100 év mulva olvassák ezt az itéletet, jusson eszükbe, hogy bármilyen lezüllött állapotban volt is az ország, nemcsak Windischgraetzokból és Nádossyakból birt nagyszellemü férfiakat, de az igazságszolgáltatás is nagy volt, igazságos volt, bátor volt.

A nemzet élni akar és élni fog

Mégis rettenetes dolognak és keménynek találja az itéletet, amely sulyos és amelyből hiányoznak a kellő enyhitőkörülmények.

Hozza meg a tábla itéletét, de ne feledje el azt, hogy az apák után jönnek a fiaik. Az itélet nem áll meg. Az itélettel nem zárul le semmi.

A nemzet élni akar, a nemzet élni is fog!

Az idő előrehaladott voltára való tekintettel ezután az elnök a tárgyalást félbeszakitja és annak folytatását augusztus 21-én délelőtt fél tizre tüzi ki.

Ismét felszinre került a Tisza-gyilkosság ügye

Budapest, augusztus 19. Értesülésünk szerint most jelentkezett egy volt tiszthelyettes, aki pontos adatokat tud arról a járőrről, aki szerinte 1918. október 31-én őrizetbe vette

Tisza István gróf 3 gyilkosát.

Ennek a volt tiszthelyettesnek vallomása világosságot fog deriteni a Tisza-gyilkosság ügyére.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ámen.

Az orosz szovjet mentőakciója Rákosi-Rosenfeld megmentése érdekében

A szovjet tuszokként visszatartja a hazakivánkozó magyar telepeseket

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Hirt adott a *Hajdufőld* arról, hogy *Rákosi Rosenfeld* Mátyás volt kommunista népbiztos ügyében, akit a törvényszék nemrégiben különböző bünc selekmények miatt nyolc és félévi fegyházra itélt, az itélőtábla ősszel tartja meg a főtárgyalást.

Jól informált helyen most ugy értesülünk, hogy az orosz szovjet minden követ megmozgat annak érdekében, — elsősorban a saját presztizse okából, — hogy

Rákosi Rosenfeldet valamiképen megmentse.

Minthogy azonban a kicserélési rendszert már nem alkalmazhatja, mert a fogságban sinylődő magyar tiszteket a szovjet már egytől-egyig kiadta, most tehát mas módot eszeltek ki a kiszabaditás megkisérlésére.

Ugyanis Oroszországban nagyon so olyan fogságba került magyar katona van, akik bár nem voltak bolsevisták, *a háboru után ott letelepedtek*, vagyont szereztek s az iparban, kereskedelemben és földmivelésben helyenkint bekövetkezett kedvező konjunkturák visszatartották őket attól, hogy egyelőre visszatérjenek Magyarországba. Két-három év óta azonban ezek a volt hadifoglyok is tömegesen jönnek haza. Most a szovjet azt tervezi, hogy *minden népjogot és emberiességet megcsufolva, ezeket a hazájukba visszakivánkozókat*

nem engedi át a határain, hanem tuszokként visszatartja.

Ezzel nyilvánvalóan az az egyik célja, hogy Rákosi-Rosenfeld Mátyást megmentse a reá váró jól megérdemelt szigoru büntetéstől. Ugyanis a kommunista-pör befejeztével *meg akarták állitólag inditani a tárgyalásokat Rákosi-Rosenfeldnek a visszatartott magyar telepesekkel való kicserélése tárgyában.*

A hónap végén kerülnek forgalomba az első lebélyegzett bankjegyek

Szent László képmása kerül az uj ezerpengősökre

Budapest, augusztus 19. Az átnyomott bankjegyek és a pengőpénz kibocsátására vonatkozóan *Schóber* Béla, a *Magyar Nemzeti Bank* vezérigazgatója a következőkép nyilatkozott:

— A koronaértékü bankjegyek átbélyegzésére

augusztus végén kerül a sor.

Nem szükséges, sőt technikai szempontból is lehetetlen, hogy az összes forgalomban levő bankjegyeket felülbélyegezzük, illetve becseréljük felülbélyegzett bankjegyekre.

— Azt azonban tudni kell mindenkinek, hogy a felülbélyegzett és a felülbélyegzetlen koronabankjegyek között *semmiféle értékbeli különbség nem lesz.* Éppen azért, mert nem az összes koronaértékü bankjegyeket bélyegzik felül, a közönségnek nem kell a kicseréléssel törődnie

A kicserélés automatikusan fog megtörténni.

A Nemzeti Bank augusztus végén bocsátja ki az első lebélyegzett bankjegyeket, azután pedig a további befizetések során kerül sor a pénzjegyek lebélyegzésére.

Az év végén, vagy pedig a jövő év elején forgalomba kerülnek már *az uj pengő bankjegyek is.* A nagyobb névértékü pengő-bankjegyek készitése javában folyik és a müvészi kivitelü uj bankók rajza olyan komplikált, hogy

a lehetetlenséggel határos.

Az ezerpengős uj papirpénzre *Szent László király hermájának a képe kerül*, amelyről több fényképfelvételt készitettek, hogy a szükséges klisét megrajzoltathassák.

Két zsidónő arcátlanul szidalmazta a magyarokat

A debreceni törvényszék elitélte a két gyalázkodót

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Csütörtökön délelőtt két zsidólány állott a debreceni törvényszék *Bod* tanácsa előtt nemzetgyalázás miatt. *Krémer* Margit 25 éves szatmármegyei zsidólány és *Róth* Fanny budapesti születésü zsidónő julius 29-én a debreceni nagyállomáson a nyirábrányi vonat indulására várakoztak.

Mivel a beszállás ideje még nem érkezett el, a portás nem nyitotta ki az ajtót és nem engedte ki a két türelmetlen hebroni rózsát, mire azok szörnyü dühbe gurultak és

hangosan szidalmazni kezdték a magyarokat.

A magyarok mind szemtelenek, udvariatlanok és parasztok — rikácsolta Krémer Margit. — *Az Isten verjen meg minden magyart.* Ha időm lenne meg is mutatnám nekik, hogy milyen a *román nő*,

Erre a bemutatásra szerencsére nem került sor, azonban a Fáni szeliden tóditotta fajtestvérnője átkozódásait, mondván:

— A román kultura sokkal nagyobb, mint a magyar, mert a magyaroknak csak a pénz számit.

A durva szitkozódást meghallották az utasok és éppen arra járt *Greczkó* Sándor nyirábrányi rendőrkapitány is, aki azonnal intézkedett, hogy

a két megvadult nőszemélyt fogják le.

Ez meg is történt, mire *Róth Fáni kiköpött a rendőrkapitány előtt és ezt kiáltotta:*

— *Pfuj! Magyar!*

A debreceni királyi törvényszék csütörtökön ítélkezett a két zsidólány fölött.

A vádat *Eöry* Kálmán kir. ügyész képviselte, mig a védelmet *Halász* László ügyvéd látta el. A két nő persze tagadott mindent, de

a tanuk ellenük vallottak

és igy a törvényszék Krémer Margitot 1 millió, Róth Fánit pedig 2 millió korona pénzbüntetésre itelte. Az itélet jogerős.

A pápai nuncius nem tér vissza Prágába

A Vatikán és a cseh kormány konfliktusának eredményei

Róma, augusztus 19. *Masaryk*, a cseh köztársaság elnöke nemrégiben egy olasz lapnak adott interjuban kijelentette, hogy Csehországnak a Vatikánnal való konfliktusa tisztára belügyi kérdésekre vonatkozik. — *Masaryk* egyébként láthatólag azon igyekezett, hogy a konfliktus jelentőségét lehetőleg leszállitsa.

Ezzel szemben a *Corriere della Serra*ban most egy magasállásu és Olaszországban jelentékeny szerepet betöltő személyiség kijelenti, hogy

Masaryk állitásait nem fedik a tények.

A cseh kormány *Husz* János nevét és képét arra használja ki, hogy *egyre több katolikus hivőt té itsen e vallásától.* Hivatalos körökben azon igyekeznek, hogy a római egyház helyébe

cseh nemzeti egyházat létesitsenek.

A cseh kormánynak meglehet az a joga, hogy alattvalóinak ügyeibe beleszóljon, de semmiképen sem lehet joga méltatlan, módon vallási ügyekben unos untalan sértegetni a Vatikánt. Azért egyelőre

semmi remény sincs arra, hogy a nuncius visszatérjen Pragaba.

A Vatikánnak Csehországgal való diplomáciai érintkezése minimumra zsugorodik össze.

Kommunista izgatást sejtenek a csobaji gyilkosság mögött

Fővárosi detektivek is nyomoznak a bonyolult ügyben

(*A Hajdufőld tudósitójától*). A legerélyesebb nyomozás utan is még mindig nem sikerült kézrekeriteni *Csobaji* József földbirtokos gyilkosát, aki — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt éjnek idején, mig Csobaji szobájában ujságot olvasott, belőtt az ablakon s megölte a földbirtokost.

A nyiregyházi vizsgálóbiró fegyverszakértővel együtt kedden helyszini vizsgálatot tartott, amely alkalommal a szakértő kijelentette, hogy Csobajit minden valószinüség szerint azzal a fegyverrel lőtték le, amelyet a napokban foglaltak le Tardoson s amely

oláh karabélyból átalakitott puska.

A nyomozás egyébként nagy apparátussal folyik ugyannyira, hogy a belügyminisztérium intézkedésére a budapesti főkapitányság két detektivet küldött ki, akik

a gyilkosság esetleges politikai hátterét nyomozzak.

Ugyanis egyik feltevés szerint a *környékbeli földigénylők egyike követte el a gyilkosságot kommunista izgatásra*, hogy Csobaji halála által több igénybevehető földterület álljon rendelkezésre, amelyek eddig Csobaji tulajdonát képezték.

A nyomozó hatóságok remélik, hogy az eddig rendelkezésre álló adatok alapján rövidesen sikerülni fog kézrekeriteni a vakmerő ejszakai gyilkost.

Ma sem pusztultak ki a patkányok a Csokonai-szinházban

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Csütörtökön delelőtt ismét szinházi ügyek foglalkoztatták a városi tanácsot. Régebben szó volt már arról, hogy a szinház olajos vészlámpáit villamos vészlámpákra cserélik ki. A két akkumulator és a 64 darab villamos vészlámpa a világitási vállalat árajánlata szerint 65,265 000 koronába kerül. Miután megfelelő fedezet nem áll rendelkezésre, a tanács ugy döntött, hogy már most megrendeli ugyan az uj villamos vészlámpákat, azonban ezeknek árát a jövő évi költségvetés terhére iratja.

Villannyal kell hajat sütni

A városi tanács már a tavasszal kimondotta, hogy a szinésznők ezentul nem süthetik borszeszláng mellett a hajukat, hanem villanyos hajsütőket kell beállitani, mert ezek tüzveszélyesek. A szinigazgató azonban a tanács többszöri felhivása ellenére most sem szerelte fel a villamos hajsütőket. A tanács ezért a csütörtöki ülésből ujból felhivta a direktort, hogy a villamos hajsütőket szereltesse fel, mert ha jövőben is borszeszláng mellett süti valaki a haját, kihágási eljárást inditanak a szinigazgató ellen.

Nem pusztulnak a szinházi patkányok

Debrecen város tanácsa *Hovanovszky* menekült állatorvost bizta meg, hogy a Csokonai-szinházban irtsa ki a patkányokat. Hovanovszky 5 és fél millióért vállalta is a megbizást, ugy látszik azonban, hogy a Csokonai szinház patkányai rendkivül szivós állatok, mert *Hovanovszky* minden fáradozása ellenére, ma is számosan és vidáman élnek a szinház falai között. A szinház-gazda azt jelentette a tanácsnak, hogy az irtás nem sikerült. A tanács erre felhivta Hovanovszky állatorvost, hogy augusztus 31-ig ereje végső megfeszitésével irtsa ki a kellemetlen jószágokat.

Bajok a villany-szubvenció körül

Szóba került a tanácsülésen az is, hogy a szinház villanyáram fogyasztása lényegesen tulhaladja azt a 15000 kilowatt villanyt, amit a közgyülés szubvencióképpen megállapitott. A világitási vállalat ezt a tullépést most a házipénztár terhére akarta számitani, azonban a tanács ehez nem járult hozzá s felhivta a számvevőséget, hogy vizsgálja felül a szinház számadásait annak megállapitása céljából, hogy miként gazdálkodnak a szubvenciós villannyal.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredmény.

A téglaskerti Edison harminc érdekes találmánya

Hack Antal elkészitette a jövő vasutját, melyen nincs összeütközés - Fantasztikus és praktikus találmányok sorozata a Basahalom-utcán - Nem jó dolog ma feltalálónak lenni

(*A Hajduföld tudósitójától.*) Érdekes ember járt az elmult napokban a Hajduföld szerkesztőségében. Feltaláló, akinek nem kevesebb mint 30 darab találmánya van s közöttük nem egy olyan is, amely érdemes arra, hogy foglalkozzunk vele.

Magyarországon mindig bizonyos gyanuval kisérték a feltalálókat, nemcsak azért, mert egynémelyikük alaposan rászolgált erre a gyanura, hanem azért is, mert a magyar embernek alaptermészetéhez tartozik, hogy idegenkedik minden ujitástól. Igy aztán nem csodálatos, ha csodálatos magyar lángelmék tüntek el a semmiben.

Akiről itt alant szó esik, amellett hogy feltaláló, debreceni ember is, ami dupla szerencsétlenség, mert hiszen Debrecenben kétszeresén nem hiszik el az emberről, hogy valami uj dolog is az eszébe juthat.

Edison a Téglás-kertben

Hack Mihály — mert igy hivják a feltalálót — a Téglás-kertben, a Basahalom-utca 10. szám alatt lakik és már 1922 óta foglalkozik azzal, hogy ujabb és ujabb dolgokat eszel ki. Ma pontosan harminc találmánya van s mint mondja: ezek között néhány világraszóló is. Saját bemondása szerint kereskedelmi ügynök, bizományos bizomány nélkül. Azonban neki nem is ez a fontos, hanem a találmányai. Egy kötetnyi leirást, tervrajzot terit elénk, hogy sorba elmagyarázza az ötleteit találmányait. Ezek közül már többet be is jelentett a szabadalmi hivatalnál s biztositotta az elsőbbségi jogát. Azokról a találmányokról, melyek még nem járták meg a szabadalmi hivatalt, nem szivesen beszél, mert megeshetik, hogy valaki eltulajdonitja az ötletét és akkor vége mindennek. Hiszen a feltalálásból mindig csak mások gazdagodtak meg. Vagy azok, akik megvették, vagy akik ellopták a *találmányt.*

A jövő vasutja

Hack Mihály 30 találmánya közül a legérdekesebb a *„Jövő vasutja“* cimü, mely ugyan még nincs bejelentve szabadalomra, de már felajánltatott a MÁV. igazgatóságának. Ez a találmány, ha sikerülne egyszer gyakorlatban is megvalósitani, lényegesen megváltoztatná a vasuti közlekedést. A dolog maga több részből áll, de ezekről csak keveset árul el a téglaskerti Edison. Mint mondja, sikerült neki olyan szerkezetet kitalálni, amelynek segitségével 60—80 százalék biztonsággal elkerülhetők a vasuti balesetek. Az összeütközés kizárt dolog már csak azért is, mert sikerült megoldani azt a problémát, hogy a nyilt pályán jövő vonatok ugy egymással, mint az állomásokkal állandó érintkezést tarthassanak fent. Rádió, telefon és szikratáviró nélkül. Persze, hogy ez miként lehetséges, azt egyelőre nem hajlandó elárulni *Hack* Mihály. A jövő vasutjához tartozik az önműködő kapcsoló is, amely kizárja azt, hogy tolatás vagy kapcsolás közben a kerekek alá kerülhessen a vasutas.

— Ez 100 százalékra biztos — nyugtat meg Hack Mihály, mikor a találmány lényegéről érdeklődünk. Ugyancsak ehez kapcsolódik *„az önműködő álomásvilágitó“*, amely abból áll, hogy mikor a vonat befut a pályaudvarra, egyszerre megvilágitja az egész állomást azon a helyen, ahol a fel- és leszállás történik. Igy azután a közönség kényelmesen, világosan szállhat be a vonatba. Ez a szerkezet azonban abban a pillanatban beszünteti működését, mikor a vonat kiszaladt az első váltón.

Villanyozással ébresztik fel a vonaton alvó utazót

Nem kevésbé érdemes az állomásjelző és ébresztő sem. A jövő vasutján egy olyan szerkezetet szerelnének fel, melyet természetesen *Hack* Mihály talált ki s melynek az lenne a célja, hogy az utas ne aludja el az állomást s ne vitesse tovább magát a vonattal, ha nem akarja. Jövőben nem kellene tizezret adni borravaló gyanánt a kalauznak, mondván, hogy „Kabán költsön fel“, hanem az ember egyszerüen bekapcsolná az ébresztőt, amely Kaba előtt másfél kilométerre gyöngéden megvillanyozná. Az ébresztőt akkorra lehet beállitani, amikorra az utas akarja. A villanyozás — ellentétben a vekeorórával — nem csap zajt és igy az utitársak vigan aludhatnának tovább. Persze csak akkor, ha ehez a müvelethez hely is van a vonaton.

A kalauznak se kellene ezután a torkát koptatni azzal, hogy az állomások neveit kiáltja, mert Hack Mihály találmánya szerint az automatikus állomásjelző hangosan kiabálná az állomások neveit.

A MÁV. igazgatóság és a jövő vasutja

A találmányt Hack Mihály már felajánlotta a MÁV igazgatóságának s kérte, hogy azt itt lehetőleg Debrecenben vizsgáltassák meg szakemberekkel. Ebből azonban semmi se lett mert a MÁV azt válaszolta, hogy leirás nélkül semmit se lehet. Hack Mihály nem volt hajlandó kezéből kiadni a tanálmány leirását már csak azért sem, mert a MÁV igazgatósága nem garantálta, hogy azt titokban tartja. Igy egyelőre a dolog valóban csak a jövő vasutja.

Még egy világraszóló találmány

A találmányok jegyzékében egy nagy V. betüvel vannak megjelölve Hack Mihálynak azok a találmányai melyeket világra szólónak tart. Ilyen többek között a „nemzetközi könyvtár“, mert a feltaláló véleménye szerint egyszerre hallatlan mértékben fellenditeni az irodalmat. — Hack Mihály ugyanis egy érdekes könyvterjesztési rendszert eszelt ki, melyről egyelőre csak annyit hajlandó elárulni, hogy az olvasó bekerülési áron alul kapja meg a könyveket, melyek megszervezendő hatalmas apyarátus tulajdonai ugyan, de örök használatra az olvasónál maradnak. Ha nyilvánosságra hozza a találmány lényegét, egyszerre jó dolguk lesz az iróknak.

Ujszerü tárgysorsjáték és vizlecsapolás

Azonban Hack Mihály nemcsak az irókra gondol, hanem az iparra, kereskedelemre, mezőgazdaságra is. Ezért feltalált egy ujrendszerü tárgysorsjátékot, amely abban az esetben is terjesztené az ipari és kereskedelmi cikkeket, ha azokban egyáltalán nincs kereslet. A találmányt felajánlotta a kereskedelmi miniszternek, aki azonban még nem válaszolt. Épp ugy, mint ez a világraszólót jelentő nagy „V“ betüvel van jelölve a következő találmány is. Ez ugyan egy kicsit komplikált dolog, azért hát meg se kiséreljük részletesebben ismertetni, csupán annyit árulunk el, hogy a mocsaras területek vizmentesitésére alkalmas — a feltaláló szerint.

— Teljesen ingyen munkaerővel lehet vizmentesiteni a mocsaras területeket — mondja Hack Mihály — s ugyanezt a szerkezetet fel lehet használni öntözésre is.

Amint előadja, valami perpetriummobile féle dolog bontakozik ki a leirásból, bár Hack Mihály dicséretére legyen mondva, ő nem hisz abban, hogy a perpetrium mobilét fel lehetne találni. Nem is lehet, csak az a baj, hogy ezt nem minden feltaláló hiszi el.

Hack Mihály praktikusabb dolgokon töri a fejét és erről a 25 praktikus találmányról majd a következő cikkünkben számolunk be.

(*mors.*)

A MANSz iparos szakosztályának táncmulatsága a Nagyerdőn

(*A Hajduföld tudósitójától.*) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének iparos szakosztálya augusztus 22-én vasárnap d. u. négy órakor táncmulatsággal egybekötött müsoros estélyt rendez a Nagyerdőn. Erre az alkalomra a szakosztály vezetősége nagy gonddal készül, már csak azért is, mert

az iparos szakosztálynak ez az első nagyobb szereplése az idei évben,

az utóbbi időben beállott némi szünet után.

A kirándulás négykor kezdődik ügyesen és kedvesen válogatott müsorral, *utána tánc lesz két órán.* A helyszinén sátorok lesznek elhelyezve, amelyben különböző meleg enni-valókat is árulnak, de meglesznek az ilyen társas kirándulásnak a maga megszokott érdekességei u. m. az elmaradhatatlan jövendőmondás, a sorsolások különböző nemei és a konfettieső, meg amerikai világposta stb.

A helyszinén jégbehütött italok is kaphatók

szigoruan rendes korcsmai áron, mert a rendezőség a rendezés gondos és pontos kivitele mellett igyekszik mindenben azon, hogy a közönség mindent csak a szokásos jutányos és kereskedelmi árban kaphasson meg. Beléptidij minden járulékával együtt mindössze csak 5000 K. Az estély müsoráról a vasárnapi számban számolhatunk be.

Őrültséget szimulált a fogdában a falábu suszter

Leszakgatta magáról a ruhákat és öngyilkos akart lenni — Dohányraktár a ravasz suszter falábában

Szeged, augusztus 19. A mult nap délelőtt a rendőrségi fogdában nagy riadalom támadt, harsány vezényszavak hangzottak el, amelyekhez a kiséretet egy dühöngő, artikulátlan hangon kiabáló öreg ember adta.

A szuterén rácsos ablakán keresztül látni lehetett egy toporzékoló őregembert, aki eleinte csak ősz haját tépte s értelmétlen dolgokat beszélt.

— Megállt a repülőgép... gyerünk szálljanak be, maguk is biztos ur! — kiabálta.

— Hát miért nem szállnak be!

De hol vannak a rézangyalok! Ide az összes rézangyalokkal, biztos urak ide mind!

Én a cipészek, suszterek és vargák királya vagyok.

Az öregember a ruháját kezdte magáról leszaggatni. Ócska zubbonya, nadrágja, inge csakhamar rongyokra tépve hevert a földön s kitünt, hogy az öregnek egész a

combig érő falába van.

Az öreg közben a fogda kijárata felé kezdett nyomulni, s mikor szuronyos őrökkel találta magát szembe, *hirtelen betörte a fogda egyik ablakát s egy üvegcseréppel fel akarta vágni a csukló án az ütőereit.*

Ekkor azonban már kiérkeztek a mentők, akik rövid küzdelem után lefogták a dühöngő falábu cipészt és

kényszerzubbonyt adtak rá.

A helyszinre érkező hatósági orvos megvizsgálta az időközben lecsillapult férfit és megállapitotta, hogy csak szimulált s az

elmebetegségnek még csak nyomait sem találta.

Mig az öreg suszter dühöngött és toporzékolt, a rendőrök különös felfedezést tettek. Azon a helyen, ahol toborzékolt, jó, három marokra való illatos verpelléti pipadohányt találtak a földön. Megvizsgálták a kényszerzubbonyban most már nyugodtan viselkedő susztert s a

falábának ügyesen elrejtett üregében valóságos dohányraktárt találtak.

Volt ott egy jó fél kiló szüzdohány, kapadohány és vágott verpelléti, két makrapipa, egy öngyujtó, tüzkő és benzin.

Kikérdezték a susztert, akit *Zágon* Istvánnak hivnak, hogyan került a falábába a trafik?

— *Gondótam, hogy mig eltoloncolnak, itt tart a tekintetes ur, hát hagy szórakozzak valamivel,*

Zágonnak egyébként igen viharos multja van s emiatt került közelebbi és fölöttébb kellemetlen összeköttetésbe a rendőrséggel.

Az öreg *Zágont* kedden délben akarták Vásárhelyre illetőségi helyére kisérni, amit az megneszelt s őrültséget szimulálva a kórházba akart bekerülni, ahonnan könnyebben tudott volna megszökni.

Még egy érdekes epizódja is volt az esetnek. A fogolyőrség parancsnoka egyóra tájban kétségbeesve jelentette, hogy Zigont nem tudják eltoloncolni, mert

egy szál ruhája sincsen, mindent összetépett.

A rendőrfőtanácsos a fogas kérdést ugy oldotta meg, hogy kölcsön adatott az öreg dezentornak egy öltözet ruhát, mig Hódmezővásárhelyen hozzátartozóinak átadják.

Ötszáz francia csendőr terrorja egy katolikus körmenet ellen

Páris, augusztus 19. *Lille* mellett *Lomme* községben a *Nagyboldogasszony napján* tartott körmeneten sulyos összeütközés történt csendőrök és a körmenet résztvevői között.

A községbe *ötszáz csendőrt vontak össze* azzal az utasitással, hogy

a papok által tervezett körmenetet akadályozzák meg.

Amikor a menet a templomot elhagyta, a csendőrök közbelepték, összeütközés támadt, melynek során

a plébános kezében lévő feszületet el őrtek.

Nagynehezen annyira sikerült a kedélyeket lecsillapitani, hogy tárgyalás indult meg és a csendőrök a körmenet *részleges* megtartására megadták az engedélyt.

A kommunisták is meg akarták akadályozni a körmenet megtartását, illetőleg meg akarták zavarni a körmenetet, ezeket azonban sikerült visszaszoritani.

Rövidesen megoldást nyer a debreceni házhelykiosztás ügye

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Ismeretesek azok a bonyodalmak, amelyek még julius hónapban támadtak a házhelyek kiosztása körül, amikor is a kiosztás foganatositásánál olyan területeket is igénybe akartak venni, amelyek *mentesitése céljából a város már régebben feliratot intézett az Országos Földbirtokrendező Birósághoz.* A kiosztás foganatositása ellen a város ismét az OFB-hoz fordult,

amely most Debrecenbe küldte le *Barabássy* István táblabirót, aki *Bodor* Gyula ny. min. tanácsossal kiszállott a helyszinre, hogy igy

közvetlen információk alapján tegyen jelentést

az OFB-nak, amely közelesen dönteni fog a bonyolult ügyben s igy az igénylők nemsokára hozzájuthatnak a kijelölt házhelyekhez.

Tiltakozó nagygyülésre készül az ország iparos és kereskedő társadalma

Egzisztenciájukat veszélyezteti a szövetkezetek tulzott támogatása

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Ismeretes, hogy az ország iparos és kereskedő társadalma már akkor felemelte tiltakozó szavát a szövetkezeti alakulatoknak az állam részéről tulzásba vitt támogatása ellen, amikor az anyagbeszerzési központ felállitásáról volt szó. Akkor illetékes helyen igéreteket kaptak, hogy sérelmeik ebben az irányban is föltétlenül orvoslást fognak nyerni. Ezek az igéretek azonban nem teljesedtek be s igy az iparos és kereskedő társadalom kénytelen ismételten

tiltó szavát felemelni

s felhivni a figyelmet azokra a sulyos következményekre, amelyek a minden támogatás nélkül hagyott iparos és kereskedő érdekeltségekre elkövetkezni fog *a szövetkezeti alakulatok tulzásba vitt megerősitésével.*

Épen ezért az ország egész iparos és kereskedő társadalma augusztus 22-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor Budapesten, a Magyar Kereskedelmi Csarnok (Szabadság-tér 12) székházában

tiltakozó nagygyülést fog tartani.

Ezzel kapcsolatban a debreceni Ipartestület felhivja az érdekelteket, hogy a nagygyülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. A felutazást megkönnyiti az a tény, hogy a Szent István napi ünnepségekre mindenki minden igazolvány nélkül *féláru kedvezményes jeggyel utazhat Budapestre és vissza.*

Egyre nagyobb méreteket ölt a mexikói vallásüldözés

„Az egyháznak csak egy fegyvere van: az imádság" — mondotta a pápa

Newyork, augusztus 19. Mexikói jelentések szerint az igazságügyminiszter 56 kerületi ügyészt állásától felfüggesztett, mert az uj egyháztörvények végrehajtásánál, véleménye szerint *nem tanusitottak kellő erélyt.*

Hivatalos jelentések azt mondják, hogy tizennégy egyházközség lelkészei alávetették magukat az uj egyháztörvényeknek. A kormány erre ezekben a községekben az istentiszteletek megtartását ismét engedélyezte. A püspökök ellenben

valamennyi lelkészi egyházi átokkal sujtották.

Tegnap amerikai lelkészek küldöttsége tisztelgett a Vatikánban s a pápa előttük megcáfolta a híreket, hogy a Vatikán az Egyesült Államok és Anglia kormányait intervencióra kérte volna fel.

— Az egyháznak — ezzel végezte a Szent Atya szavait — csak egy fegyvere van az üldöztetés ellen:

az imádság.

150 argentinai és uruguay-i zarándok fogadásánál, akik az assisi Szent Ferenc év alkalmából jöttek Rómába, a pápa ismét a mexikói katholikusok üldözéséről beszélt:

— Kevés lenne — mondotta — ezt az üldözést igazságtalannak nevezni.

Az üldözés vad, istentelen és kegyetlen.

A mexikói katholikusok üldöztetésével látszik összefüggésben lenni az a sanfranciskói hir, mely szerint a kaliforniai Sandiegoban az amerikai kormányhatóságok

letartóztatták Estrada mexikói tábornokot 150 emberével együtt, akik minden jel szerint forradalmi beavatkozásra készülődtek.

A hatóságok nagy mennyiségü fegyvert és lőszert foglaltak le.

A modern müvészi fényképek specialistája
RUZICSKA, Főtér 32.

A görögöknek nem tetszik a Szerbiával kötött szerződés

Athén, augusztus 19. A görög—szerb szerződés a közvéleményben nagy visszatetszést keltett. Itteni felfogás szerint a szerződés

Szerbia számára igen nagy előnyöket biztosit Görögország rovására.

A szerződés sérti Görögország szuverénitását és a görög kereskedelmi hajózást sulyosan megkárositja az, hogy szerb hajókon közép európai árut is szállithatnak Görögországba.

Mrchalokopelusz volt miniszterelnök attól tart, hogy Görögország kereskedelme Középeurópával teljesen megszünik és ha Szerbia valamilyen tengeri hatalommal háboruba keveredik, Szalonikiben

elpusztitják a szerb kikötőt és Görögországnak is sulyos károkat okozhatnak.

Rufosz külügyminiszter szembehelyezkedik ezekkel az aggodalmakkal és hangsulyozza, hogy a szerződés mindkét ország részére igen nagy gazdasági előnyöket biztosit és előmozditja a két állam egymáshoz való közeledését.

Hét órahosszat feküdt tehetetlenül a felborult sulyos szekér alatt

(*A Hajdufőld tudósitójától*) *Dohaloczky* Árpád 30 éves földmives az elmult este a Fancsikáról Hajduszovátra igyekezett szekerével, mely süldő malacokkal volt megrakva. Este 10 óra tájban Hajduszovát felől egy autó közeledett amely erősen tülkölt. Az autó szirénájától és az erős lámpafénytől a lovak megbokrosodtak és félre rántották a szekeret, amely a következő pillanatban az árokba fordult. Dohaloczky olyan szerencsétlenül esett le, hogy a

szekér egész tarfalmával együtt a lábára zuhant.

Az autó, mint az már ilyen esetekben történni szokott, természetesen nem sietett a szerencsétlen ember segitségére, hanem *tovább rohant.* Igy történt meg aztán, hogy a szerencsétlen földmives

több mint 7 órahosszat feküdt az árokban.

lábán a sulyos szekérrel, mely alól nem tudott kiszabadulni.

Hajnalban a járókelők találtak rá az árokban. Természetesen azonnal értesitették a debreceni mentőket, akik a szerencsétlenül járt embert beszállitották a debreceni egyetemi klinikára, ahol megállapitották, hogy balcombjában a csont eltörött és ezzel a kinos sebesüléssel feküdt este 10-től reggel 5 ig a nehéz szekér alatt az árokban.

A KANSz kebelében önálló vasutasszervezet alakul

(*A Hajdufő'd tudósitójától*) Az utóbbi hetekben az a hir terjedt el, hogy a vasutasoknak a *KANSz*-ban tömörült csoportja kilép és mint *Mav. Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége* folytatja tovább müködését. Az ügyben a KANSz vasutascsoportjának vezetősége ezt a felvilágositást adta:

— Az tény, hogy a vasutasságnak a KANSz-ban tömörült „Máv Csoport"-ja teljesen önálló, amit az ügyrend is biztosit számára. Hogy azonban önállóságukat kifelé is bizonyithassák, a KANSz alapszabályának módositásával kapcsolatban, a KANSz központjától intézett felhivásra azt a kérést terjesztették elő, hogy cimüket a „Máv. Alkalmazottak Nemzeti Szövetségé"-re módositsák. Ebben a minőségben is

tagjai maradnak a KANSz-nak,

mint a magyar közalkalmazottak nemzeti alapon álló testületének.

— Még a büszke és önállóságát mindig féltve őrzött 43 éves bajor vasutasszövetség is jónak látta a *Deutscher Beamtenbund*-hoz való csatlakozását. Igy nekünk, magyar vasutasoknak sem lehet okunk elzárkózni olyan szövetség támogatásától, amelynek keretében elnökünk, a Máv. elnökhelyettesének vezetésével teljes önállóságot élvezünk.

A magyar bab, mint a világpiac szenzációja

Budapest, augusztus 18. A földmüvelésügyi miniszterium a termelési év elején felhivta a gazdák figyelmét arra, hogy lehetőleg igyekezzenek megjavitani a mezőgazdasági cikkek minőségét, mert hiszen a jó minőség a legbiztosabb eszköz arra, hogy a magyar mezőgazdasági termények

a külföldi piacokon is elhelyezést találjanak.

A földmüvelésügyi miniszterium szakszerü tanáccsal és utmutatással látta el a termelőket, a kisérleti állomás is hasznos munkát fejtett ki abban az irányban, hogy támogassa a termelőket a minőség megjavitására irányuló törekvéseikben.

Különösen *a bab minőségének megjavitására ösztökélte a földmivelésügyi kormány a gazdákat* és ennek

megvolt a szenzációs eredménye.

Arról értesülünk, hogy az idei babtermés olyan minőséget produkált, amely a legvérmesebb reményeket felülmulta, mert

az idei babtermés egyedül áll a világon és a világpiacokon egyetlen ország babtermése sem veheti fel a mienkkel a versenyt.

A magyar babexportőrök mintákat küldtek ki külföldre és a mintákról olyan vélemény érkezett hozzájuk, hogy a magyar bab ezidei terméseje jobb valamennyi más idegen ország termésénél.

A mennyiség sem maradt a várakozások mögött, ugyhogy a magyar bab az idén könnyü szerrel lesz értékesithető mindenütt, mert *hozzá hasonló nem termett sehol.*

Pasics állapota rosszabbodott

Belgrád, augusztus 19. Lapjelentések szerint Pasics egészségi állapota jelentékenyen rosszabbodott és **katasztrófától tartanak.**

A belpolitikai helyzet kritikus. Illetékes helyen ezekkel a hirekkel kapcsolatban nem kaptunk felvilágositást.

Tizenegy kiutasitást hatálytalanitottak a csehek

Ungvár, augusztus 19. A ruthénföldi tömeges kiutasitásokat fogadó közle haborodás és a magyar párt vezetőinek közbenjárására arra késztette az ungvári kormányzóságokat, hogy revizió alá vegye a kiutasitásokat. A revizió folytán a huszonnégy kiutasitásból

tizenegyet hatálytalanitott,

a jóváhagyott kiutasitások pedig leginkább „rovottmultu" egyéneket távolit el az országból.

Rablóbanda szökött olàh fegyencekből

Budapest, augusztus 19. Szatmári jelentés szerint a targuoknai fegyházból több fegyenc megszökött. A szökevény fegyencek eleinte az érmelléken folytatták rablásaikat, majd *Halmi* községben kirabolták a főszolgabirói hivatalt. Ezután átléptek cseh területre, ahol rövid idő alatt

22 rablási követtek el.

A hatóságok erélyes üldözést inditottak a rablók után.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének kettős kuglipálya megnyitása

Ma kezdődik a kugliverseny

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete saját kettős tekepályáját, mely a mai kor igényei szerint a legmodernebbül van felépitve, a mai napon

versenykuglizással megnyitja.

Ez az ünnepély ma pénteken, Szent István napján d. e. 10 órakor veszi kezdetét, amikor az első golyót Debrecen egyik kereskedő cég főnöknője fogja dobni. Ezután kezdetét veszi a tulajdonképpeni verseny, melyben nemcsak az Egyesület tagjai, hanem a magukkal hozott vendégek, vagy e sportjátékot kedvelő és üző más egyének is részt vehetnek, és benevezhetnek.

A kuglizás a kugliszabályok értelmében és juri előtt történik.

Tiz rendkivüli értékes tárgy van a dijak között,

igy pl. egy ezüst cigarettatárca, egy ezüst nyelü sétabot, több üveg pezsgő és palackozott borok, egy szép bizott élő kacsa, stb. stb.

A verseny iránt óriási az érdeklődés.

Benevezést a megnyitó napján a helyszinen (Péterfia ucca 52. szám) is elfogad a rendezőség. A verseny dijak kiosztása a verseny befejezésével lesznek ünnepélyesen kiosztva.

Hirdessen a Hajdufőldben!

Kommunista szervezkedés Szerbiában

Belgrád, augusztus 19. A délszerbiai *Velesből* jelentik: A rendőrség nagyarányu kommunista szervezkedésnek jött a nyomára. Több embert letartóztattak. Házkutatás alkalmával forradalmi könyveket és kompromittáló feljegyzéseket találtak. A vizsgálatot megindították.

A Munkásbiztositó Pénztár orvosainak rendelő órái

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A közönség köréből számosan érdeklődtek a debreceni *Munkásbiztositó Pénztár* orvosainak rendelő óráiról. Ezek számára közöljük, hogy a pénztár orvosai mikor rendelnek.

Dr Pauchly Géza főorvos rendel a pénztár helyiségében naponta fél 12 és 12 között. *Baránji* Ede I. kerületi orvos az Alföldi-palotában reggel 8—9 és délután 2—4-ig. *Dr Ujházy* Sándor II. ker. orvos Hunyadi utca 24, reggel 8—9 és délután 2—4-ig. *Dr Zemplény* Gyula szülész és nőorvos az Alföldi palotában délután 3—4 ig. *Dr Siegmund* Ervin sebész, Péterfia-utca 42. délután 2—4-ig. *Dr ifj. Somogyi* Zoltan szemész, Hatvan-utca 12. délután 3—4 ig. *Dr Horváth* Arthur orr, gége és fül, Deák Ferenc-utca 9. *Dr Risó* Vilmos Hunyady-utca 17. reggel 9—12 és délután 3—5-ig. *Dr Galbory* Sámuel, Hatvan-utca 2. délután 2—3 ig.

A 400 méteres Európabajnokságban döntőbe kerültek a magyar uszók

Az Európabajnokság második napja

Budapest, augusztus 19. A bajnoki uszóversenyek mai napján mintegy 5 ezer főnyi diszes közönség gyült egybe. A szövetségek vezetői a diszpáholyokban foglaltak helyet.

Eredmények:

400 m-es bajnokság: Első előfutam: 1. Arne Borg 5 p. 2. 4 mp. 2. Antos 5 p. 29 6 mp. cseh rekord. 3. Wannie 5 p. 35 mp. 4. Felicides 7 p. 13. 4. Rademacher II. visszalépett, Arne Borg mindjárt kezdésnél előre tört és kényelmesen győzött.

Második előfutam: 1. Berges 5 p. 30 mp. 2. Fehér 5 p. 37. 4 mp. 3. Akeborg 5 p. 48. 6 mp.

Harmadik előfutam: 1. Heinrich 5 p. 35. 7 mp. 2 Koutek 5 p. 42 6 mp. 3 Patrignani 5 p. 56 mp.

200 m-es melluszás: Első előfutam: Rademacher 2 p. 54. 5 mp. 2 Schiffer (osztrák) 3 p. 07. 3. Francasei (spanyol) 3 p, 18 mp.

Második előfutam: 1. Van Parys belga 2 p. 57 6 mp. 2. Linder svéd 3 p. 0.2 mp. 3. Prasse német 3 p. 26 mp.

A Belgium és Németország közötti vizipólómérkőzés

6:4, félidő 4:1 arányban Németország javára dőlt el.

A németek győzelme egy percig sem volt kétséges. Az első gólt *Benecke*, a másodikat *Treis*, a harmadikat *Bahle* lőtte. A harmadik gól előtt a biró kiállitott egy belga játékost. A következő gólt a belga Wissel, az ötödik gólt pedig a német Aman lőtte. A második félidőben a belgák felnyomulnak, amely után két gólt lőnek Wan Ghoen és Bauwens révén. A következő gólt a német Benecke, az utólsó gólt pedig a belga Lippens lőtte.

Az idő előrehaladott voltára való tekintettel a magyar—román vizipóló mérkőzést *holnap délelőttre halasztották.*

Az uszóbajnokságok során a mai nap folyamán a

toronyugrás

első két előfutamát megtartották, amelynek alapján a következő műugrók kerültek be a holnapi nap folyamán megtartandó döntőbe: *Helge Oberg* Svédország, *A. R. Knight* Anglia, *Saudinger* Ausztria, *H. Lüber* Németország, *Cangiulló* Olaszország, *E. Rabschlaeger* Németország, *Karl Sadlmayer* Ausztria, *Adolf Hellquist* Svédország.

A Berlin—kölni gyorsvonat borzalmas katasztrófája

Eddig 12 halottról számolnak be a jelentések - Merényiet okozta a szerencsétlenséget

Braunschweig, augusztus 19. A 8. számu D. vonat, amely tegnap este 22 óra 34 perckor hagyta el Berlint, az Isenbüttl—Lehrte vonalon,

Leiferde és Meinersen állomások között kisiklott.

A mozdony és hét kocsi kiugrott a sinekről. A szerencsétlenséget sintörés okozta. A romok között megtalálták a sineket összeerősitő kapcsokat, amelyek srófjait

ismeretlen tettesek kicsavarták.

Kézrekerités ükre megindult a nyomozás.

A pálya annyira megrongálódott, hogy a forgalmat egyelőre csak átszállással tudják lebonyolitani ezen a fontos vonalon, amelyen a német főváros felé irányuló forgalmat bonyolitják le. Ma estére helyreállitják a pályát.

A mozdonyvezető a kisiklás alkalmával könnyebben megsérült,

a fütő idegsokkot kapott.

A mozdony mögé volt kapcsolva a csomagkocsi. Ez a vagon a szerencsétlenség színhelyétől négy méterre baloldalára dőlt. A vonatvezető és az a két vasutas, aki szintén a csomagkocsiban tartózkodott, meghalt. A hirtelen fékezés következtében *a kocsik egymásba furódtak.* — Különösen a hálókocsi rombolódott össze, valamint a mögötte következő II. és III. osztályu kocsi.

A hálókocsin kivül öt személykocsi siklott ki, mig a többi 3 vagón a sineken maradt.

A szerencsétlenség színhelye borzalmas látványt mutat. Reggel kilenc óráig

tizenkét halottat huztak ki az összetört kocsik romjai alól.

De valószinüleg még több halottat találnak a teljesen szétroncsolt vagonok alatt, amelyek romjait emelők segitségével most szedik szét. Az már kétségtelennek látszik, hogy

merényletről van szó.

A sineket két méter hosszuságban meglazitották és ezek, amint a vonat rájuk futott, felugrottak és oldalt fordultak.

Debreceni kerékpárosok utja Budapestre

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A debreceni *Kerékpáros Egyesület* alig egy hónapja alakult meg, de e rövid idő alatt is igen szép és értékes munkát végzett. Tagjai több kirándulást tettek s ezek a társas kirándulások mindig a legszebben sikerültek.

Csütörtökön este *Szabó* Lajos csapatkapitány vezetése alatt az egyesületnek 12 tagja a Petőfi-térről elindult Budapest felé.

A kétszázharminc kilométeres utat kerékpáron teszik meg

és bár Debrecenből csak este 7 órakor indultak el, *reggel kilenc órára már Budapesten lesznek.* A céljuk ugyanis az, hogy jelen lehessenek a mai Szent István-napi ünnepségeken. A hatalmas tura résztvevői vasárnap érkeznek haza kerékpáron Debrecenbe.

Borzalmas ciklon pusztitott Newyorkban

Newyork, augusztus 19. Tegnap *Newyork* keleti külvárosaiban borzalmas ciklon pusztitott, amely hatalmas zivatarokkal járt. A pusztitásnak rengeteg sok a halottja és sebesültje. A legtöbbet *Readfield* szenvedett, ahol

az összes házak beomlottak, az egész város romhalmaz.

A hatalmas viztömegek teljesen elárasztották a mezőket és tönkretették az idei termést. A távíró- és telefonvezeték is elpusztult s igy a város teljesen el van zárva a külvilágtól.

Long Islandban is elpusztult az idei termés.

A halottak száma itt még ismeretlen. A lehulló üvegszilánkok és téglák sok száz embert megsebesitettek.

Debreceni uriasszony találmányának sikere

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Ismeretes, hogy egy debreceni uriasszony *Szabó* Ödönné olyan lugkőtartó csészét talált fel, amely megakadályozza a rettenetes mértékben pusztitó lugkő mérgezéseket.

A csésze ugyanis ugy van megkonstruálva, hogy ha kint is hagyják,

a gyermekek nem juthatnak hozzá tartalmához.

Ezt a találmányt a népjóléti miniszter a legmelegebben a hatóságok figyelmébe ajánlotta, sőt kilátás van arra is, hogy elrendelik, miszerint lugkövet *csak a Szabó Ödönné által feltalált rendszerü edényekben lehet forgalomba hozni* és a házaknál tartani.

A miniszter leiratát most kapta kézhez Debrecen város tanácsa is, amely felhivta *Szabó* Ödönnét, hogy a találmányát mutassa be neki. Ez rövidesen meg is történik, amennyiben egy budapesti cég *sok-sok millióért megvette a gyártási szabadalmat* és a gyártás már meg is kezdődött

HIREK

1926 augusztus 20. (Péntek.)

Prot. István. Kath.: Szt. István

A Meteorológiai intézet jelentése

Időjóslás: Változékony felhős, mé sékelten meleg és helyi zivatarokra hajló idő várható.

—

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utcsa 43.) Arany János, (Csapó-utca 77).

1926 augusztus 21. (Szombat)

Prot.: Sámuel. Kath.: Ch. sz. Fr.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külsővásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telep).

=

Istentiszteletek Szt István király-napján

A róm. kath. templomban:

Szokásos vasárnapi szent miserend. Délelőtt fél 10 órakor a szentmisét dr Némethy Gyula nagyváradi prelátus kanonok végzi. Prédikál Takácsy Dénes káplán. Délután fél 4 órakor vecsernye.

Az ágost. hitv. evang. templomban:

Augusztus 20-án. István király napján d. e. 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos valástanár, helyettes lelkész végzi.

—

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor, délelőtt 11 órakor dr Révész Imre, délután 5 órakor prédikál Peterkey Sándor.

Kistemplom zárva.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Melnár Ferenc, délután 5 órakor Magyar Bertalan.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, délután 3 órakor Kovács Pál.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Kovács Pál, délután 3 órakor Tukacs György.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor Máriki Kálmán.

—

— A „Hajdufőld" legközelebbi száma a közbejött Szent István-napi ünnep miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— Dr Porubszky Gyula szabadsága. *Dr Porubszky* Gyula rendőrtanácsos, a debreceni államrendőrség vezető helyettese, az elmult napon megkezdte öt heti szabadságát.

— Állandóan javul a belügyminiszter állapota. *Budapestről jelentik: Rakovszky* belügyminiszter állapotáról Kolozsvárról, most már állandóan kedvező hirek érkeznek. A miniszter tul van a veszélyen, aggodalomra nincs ok, betegsége azonban hosszadalmas és előrelátható an még 4 hétig ágyban kell maradnia.

— Felemelik az iparostanonciskolai tandijakat. Az iparostanonciskola felügyelőbizottsága előterjesztést tett a tanácsnak az iparostanonciskolai tandijak megállapitására. Mivel a tandijakat ebben az évben pengőben kerekitik ki, némi emelés fog mutatkozni az összes iparostanonciskolai dijakban. Ezért a tanács az ügyet a közgyülés elé terjeszti.

— A legfinomabb minőségü filckalap minden szinben 110 ezer korona a Kalapüzemben Piac utca 9.

A Hajdufőld apróhirdetési levelezőlapjai

A vidéki sajtóban egyedül álló kedvezményt nyujtunk hirdetőinknek, amit csak a *Hajdufőld* rendkivüli elterjedtsége tesz lehetővé. A forgalmi élet oly fontos módját: a biztos eredményü apróhirdetést tesszük könnyüvé és kényelmessé mindazoknak, akiknek fontos, hogy *közleményüket Debrecen és a Tiszántul egész keresztyén vezető intelligenciája, egész magyar polgársága olvassa.*

Apróhirdetési levelezőlapjaink megkimélik a hirdetőt mindenféle fáradtságos utánjárással, bizonytalan követeléssel járó vesződségtől.

A hirdetés módja végtelenül egyszerüvé válik:

a hirdető az alább felsorolt elárusitó helyen megvásárol egy apróhirdetési levelezőlapot s azt szöveggel ellátva, egyszerüen postára adja, vagy beküldi kiadóhivatalunkba.

Apróhirdetési levelezőlapjaink már most kaphatók Debrecen város minden fontos pontján s a jövő hét elején vásárolhatók lesznek az egész Tiszántul minden városában, községében.

Apróhirdetési levelezőlapunk a következő elárusitó helyeken kapható:

Debrecenben:

Kereskedések:

Antalffy József, Szent Anna-utca.
Csáthy R. T. Piac-utca.
Harmathy Pál, Füvészkert utca.
Springer József, Piac utca.
Thaisz és Harmathy, Piac utca.
Kulcsár Imre és fiai, Kálvin-tér.
Groskóné, hirlapfőbizományos, Széchenyi utca.

Trafikok:

Kovács Józsefné, Piac utca 8.
Özv. Szász Györgyné, Piac utca 60.
Hadzsi János, Hunyadi utca 13.
Kováts János, Jókai-utca 52.
Meskó Györgyné, Hatvan-utca 60.
Tóth nővérek, Hatvan-utca 1.
Ujfalussy Mária, Péterfia utca 80.
Gruden Ferenc, Péterfia utca 57.
Kovács András, Kut-utca 11.
Özv. Roth Kálmánné, Kossuth-u. 60.
Sporzon Pálné, Batthyányi utca 17.
Weszprémy K. né, Attila-tér 4.
Dr Szentmiklóssy Antalné, Szentanna- és Piac-u. sarok.
Turayné, „Hungária" mellett.
Lajos István, Széchenyi-u. 54.
Özv. Fehérváry Rudolfné, Hortobágymalomnál.
Vértessy Piroska, Mester-u. 3.

Pavillonok:

Nagy Jánosné, Attila-tér.
Liebhardt Mártonné, Kálvin-tér.
Csis Ferencné, Szinház előtt.
Özv. Nyitrayné, Miklós-utca sarok.
Veszely István, Szinházi átjárónál, Csapó utca.
Háj József, Rákóczi-, Csapó-u. sarok.

Hajduböszörményben:

Kis trafik, Debreceni-utca
Somossy trafik, Főtér
Fejszésné ujságárusitó, Városháza előtt,

Hajduszoboszlón:

Bieliczky trafik.
Ifj. Jurikovszky József trafik.

Nádudvaron:

Szakmáry Ferenc trafik.

Kemal pasa királlyá koronáztatja magát

A török köztársaságból királyság — Titkos misszió megy Franciaországba

Konstantinápoly, augusztus 17. *Musztafa Kemál* pasa köztársasági elnök környezetéből olyan hirek szivárogtak ki, hogy az elnök komolyan gondolkozik azon, hogy átvegye a szultáni méltóságot. A legközelebbi időben egy külön követség megy Franciaországba megtudni, hogy miképen fogadná Franciaország az esetleges török rezsimváltozást. Állitólag Kemál pasa

nem szultánságra vágyik, hanem királyságot akar Törökországból

és ebben az esetben öt koronáznák királlyá. Jól informált politikai körök ugy tudják, hogy a *legutóbbi politikai pörök is összefüggésben vannak ezzel a tervvel*, mert Kemál pasa az ellenzék utolsó maradványának a tönkretevésével biztositani akarja magának, hogy a terv simán keresztülmenjen.

— Az Ipartestület felhivása. A II. Országos Kézmüvesipari Tárlaton résztvenni szándékozókat ezuton is felhivja az Ipartestület, hogy a ma este 7 órakor az Ipartestületben tartandó értekezleten saját érdekükben jelenjenek meg.

— Iskolakönyvek az összes iskolák részére ujonnan vagy használtan már beszerezhetők Antalfy József könyv- és papirkereskedésében. Szentanna- és Varga-utca sarok.

Négyfogásos
elsőrendü ebéd 14.000 korona
Belvárosi Transzylvánia étteremben.

— Üzletátvétel. Városunkban előnyösen ismert Szabó és Zengewald cég üzletét átvettem és azt a legkényesebb izlésnek is megfelelő friss áruval felszerelve Zengenvald Géza ur vezetésével tovább folytatom. Kérem a n. é. közönséget győződjön meg áruim legjobb minőségéről és legolcsóbb áraimról. Kiváló tisztelettel, Nagy József Szent Anna-utca 3. sz.

— Molykár ellen legnagyobb megóvó és beraktározó vállalat **Végh Gyula** Ferenc József-ut 4.

— Iskolakönyvek és tanszerek legolcsóbb beszerzési forrása: Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés, Ferenc József-ut 8.

— Hirdessen a Hajdufőldbe.

— Debrecen város nem képviseltei magát a Szent István napi ünnepségeken. A Szent István-napi ünnepségekre meghivták az összes törvényhatóságokat, igy Debrecen városát is, melynek tanácsa a csütörtöki ülésen ugy döntött, hogy feleslegesnek tartja az ünnepségen való részvételt. Más magyar városok és vármegyék diszmagyar ruhás küldöttségekkel jelennek meg a mai országos nagy ünnepségen.

— Az ORLE konferencia résztvevőinek elhelyezése Debrecenben. Az Országos Református Lelkészegyesület országos konferenciát és közgyülést tart augusztus végén Hajduböszörményben. A hajduböszörményiek áldozatos vendégszeretettel ellátják a mintegy ötszáz tagból álló vendégsereget augusztus 25 étől 30-áig Aug 31 ikén mintegy 200 an megnézik a Hortobágyot és Debrecen nevezetességeit és a Kollégiumban elköltött vacsora után 10 órakor térnek nyugovóra s már másnap 7 óra 52 perckor indulnak Nyiregyházára Ebből az alkalomból szeretettel és bizodalommal kérem mindazokat, akik a 31-én este megszálló lelkészeknek és lelkésznéknek szállást adni hajlandók, hogy nevöket és lakásukat legkésőbb 23-ikán, hétfőn estig velem tudatni sziveskedjenek a kollégiumi kapushoz küldendő értesités utján. Erdős Károly lelkészképzőintézeti igazgató.

— Elfogták a gyermekmenhely tolvaját. A debreceni rendőrség elfogta *Papp* J. Juliánna 29 éves napszámosnőt, aki az elmult évben számos ruhadarabot ellopott a debreceni gyermekmenhelyről és azóta különböző tanyákon és közeli községekben bujkált. A ruhákat részben eladta, részben elnyütte, ugy, hogy azokat a menhely már nem kaphatja vissza. Papp Juliánna ellen a rendőrség meginditotta az eljárást.

— Csütörtöktől hétfőig nincs záróra a budapesti kávéházakban. — *Budapestről jelentik:* A belügyminiszter a főváros területén levő kávéházak záróráját augusztus 19-től 23-nak reggeléig felfüggesztette.

— Két csalót köröz a debreceni rendőrség. *Pelácsa* Kálmán Csokonai-utca 50 szám alatti lakos, kézimunkaüzlet tulajdonos feljelentést tett a rendőrségen *Fehér* József és *Fehér* Mária ellen, akiknek még februárban 1 millió és 400.000 korona értékü csipkefüggönyt és egyéb kézimunkát adott át bizományi árusitásra, ezek azonban sem ennek árával, sem az áruval nem számoltak el. A rendőri nyomozás megállapitotta, hogy Fehérék már nemcsak Debrecenben, hanem Budapesten és Gödöllőn is hasonló módon csapták be a kereskedőket. Miután nem sikerült nyomukra akadni, elrendelték a körözésüket.

— Akkumulátor töltés, mindenféle villamos gépjavitás. Parti Ferenc Hatvan-u. 58.

A B C
Springer bácsi A B C-je
könyvesboltja, papirosa
Főpostánál!!!
Legolcsóbb
fényképészeti cikk raktára.
Telefon 10—57. szám.

APOLLO
Házassági Tanácsadó
és Viola Dana és Milton Sills-sel
A férfiak veszedelme

VIGSZINHÁZ
PUTTY LIÁVAL
A forró vér és A nagy érzés

URÁNIA
Tom Mix-film A texasi Don Juan
és
Amiről asszonyok álmodnak...

— *Rádió-műsor. Augusztus 20.* Péntek. *Budapest.* D. e. 9.30 Ujsághirek, kozmetika. 10: P. Badalik Bertalan M. szent Domokosrendi plébános ünnepi beszédet tart. 11: Szent István-napi ünnepély. 1. Himnusz, kórus zenekari kiséretel. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Tábori Kornél iró. 3. Szózat, kórus zenekari kiséretel. 11.30: A Margitszigeti Szimfonikus Zenekar hangversenye a Viztoronynal levő Tejivócsarnokban. 1. Beethoven: István király nyitány. 2. Liszt: I. Rapszódia. 3. a) Dienzl: Liliomszál. b) Hubay: Rózsabokor... Énekli: Ekker Szidónia operaénekesnő, a Városi Szinház tagja. 4. Siklos: Találkozás, Scherzo. 5. Hubay: Helyre Kati... Csárdajelenet. Előadja: Pataky Lily hegedümüvésznő. 6: Brahms: Magyar táncok. 7. a) Tarnay Alajos: Erdőn jártunk... b) Tarnay Alajos: Te a tavaszt... c) Szabados: Dal. („A Bolond Istók" c. dalátékból.) Énekli: Kőszeghy Teréz, a Városi Szinház müvésznője. 8. Doppler: Ilka-nyitány. E hangverseny után a Meteorológiai Intézet időjelentése és vizállásjelentés. Délután 4: Kabok Győző, a Vigszinház tagjának szent István-napi ifjusági előadása. 5: A m. kir. Népjóleti Minisztérium egészségügyi propaganda előadása. Tartja Blaskovits László dr egyetemi tanár egészségügyi főtanácsos. 6.15: Magyar dalest. Kovács Margit dalénekesnő, Szedő Miklós operaénekes, a Városi Szinház tagjának közreműködésével. 1. Kurina Simi és cigányzenekara magyar dalokat játszik. 2. Kurucz János: a) Hervadó rózsák, b) Szivemből téptem ezt a dalt. 3. Kacsoh Pongrác: Balogh Örzse. 4. Székács Aladár: a) Egy kéziszoritás, b) Ha összejövünk néha. Zongorakisérettel énekli Kovács Margit. 5. Kacsoh: Rákóczi-ária. 6. Tarnay: a) Harmónia, b) Csak nézek, nézek. 7. Dienzl: Liliomszál. Zongorakisérettel énekli Szedő Miklós. 8. Kurina Simi és cigányzenekara magyar nótákat játszik. 9. a) Ha majd egyszer a siromon, b) Megfogadtam százezerszer, c) Bármit is mond ez a világ, d) Megkérdeztem egy kislánytól a héten. Cigányzenekisérettel énekli: Kovács Margit. 10. a) Nincs a pusztán rózsabokor, b) Megállok a templom előtt, c) Szomoru a nyárfaerdő. Cigányzenekari kisérettel énekli Szedő Miklós. 11. Kurina Simi és cigányzenekara magyar nótákat játszik. 7.30: A Faluszövetség előadása. Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatójának felolvasása: „Az erős kéz" cimen. 8.10: Lóversenyeredmények és sporthirek. 8.30: „Debrecenbe kéne menni". Daljáték 3 felv. Szövegét és zenéjét irta Farkas Imre. Rendezi Lubányi György a zenekart vezényli Polgár Tibor. Szereplők: Balogh Nagy István: Árkossy Vilmos, Baloghné, a felesége: A Szabó Irma. Pista a fia: Teleky Sándor, Hubert, szepesiglói gyáros: Pesthy Kálmán, Grete, leánya: Bodán Margit, Laate, leánya: Mihó Ida: Tommy: Kubányi György, Jutka, szolgáló: Liszt Feri Sándor, kocsis Baloghéknál: Mihó László, Cigány: Bihari Nándor. Történik az I. felvonás Debrecenben, a II. felvonás Szepes-Iglón, a III. felvonás Hegyalján egy utszéli csárdában. Idő 1860 körül. A bevezető beszédet Kubanyi György tartja. *Külföld:* Bécs (531 és 532.5) D. u. 4.15: Hangverseny. 8. Hangverseny-est Wagner és Meyerbeer müveiből. Berlin (504 és 571). D. u. 5: Hangverseny. 8.30: Neidhardt—Blech: A szalmaözvegy. (Operette 3 felvonásban.) Boroszló (418). D. u. 4.30: Beethoven—Brahms-délután. 8: „A szalmaözvegy" operette közvetitése. Lipcse (452). D. u. 4.30: Hangverseny. 8: „A szalmaözvegy" (Operette.) München (485 és 204.7) D. u. 4.20: A Rosenberger-kvartett hangversenye. 6.30: Scrammel-trio. 8.30: Kvartett. Róma (425.) D. u. 5: Hirek, tőzsde. 5.30: Jazz-band. 9.25: Hangverseny. London (365.) D. u. 6: Zenekari hangverseny. 7.25: Weber-interpretációk. 8: Varieté-előadás. 8.50: Verdi: Rigoletto.

— **A Magyar Ebtenyésztők Egyesülete kiállitást rendez Debrecenben.** A Magyar Ebtenyésztők Egyesülete augusztus 29-én országos ebkiállitást rendez Debrecenben. Az egyesület a szép sikerünek igérkező kiállitásra tiszteletdijat kért a várostól, amit a tanács a csütörtöki ülésen meg is szavazott.

— **Képkeretezés legizlésesebben, legjutányosabban Blattner és Szabónál, Kossuth-u. 4.**

— **Poloskát,** svábot, molyt kiirtani házilag csakis a Lücherer Cimezinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban e pusztitja. Mindenütt kapható.

SZINHÁZ

Mozgószinházak közleményei:

Péntek, Szombat, Vasárnap
Augusztus 20, 21 és 22

Apollo

Az első nemi felvilágositó film! „Házassági tanácsadó (Leckék a házasságról) Négy részben: I. rész: Ismerd meg magad. II. rész: A házasság hygieniája. III. rész: Az Ember-gyümölcs. IV. Az Ember születése. A felvételek a bécsi szülészeti klinikán készültek. Megelőzi: Viola Dana és Milton Sills-szel: „A férfiak veszedelme". Vigjáték 6 felvonásban. Külön előadás a nők részére 7-től 9-ig és külön a férfiaknak 9-től 11 óráig. Az előadásokat csak is kizárólag felnőttek nézhetik meg.

Uránia

Két sláger egy előadásban: I. „A texasi Don Juan". Romantikus história 6 felvonásban, a főszerepben Tom Mix. Egy szerelmi történet, amelyben Tom Mix az ő szokott bravurjával kimenti szerelmesét az örmányok és gonoszlelkü vetélytárs karmaiból. II. „Amiről asszonyok álmodnak, Álom és valóság 6 fejezetben. Egy hiu asszony története, amely nem csak a valóságban, hanem a Tenger képzelt birodalmában is játszik, igy a rendezőnek alkalmat nyujt a szinpompás gyönyörü látványosságok rendezésére.

Vigszinház

Csak felnőtteknek! Budapestet megelőzőleg „Forró vér", amely 7 felvonásban egy huszéves ifju és egy szinésznő szerelmi regényét szinesen és izzo erotikával tárja elénk, a főszerepben Putty Lia. Putty Lia ebben a szerepében, amelyet mintha egyenesen az ő számára irták volna, ismét fényes tanujelét adja müvészi tehetségének. II. „A nagy érzés" Pierre Weber és Serge Basset világhirü szinmüve filmen 6 felvonásban. Egy diák első szerelmének története, rendkivül érdekes keretben, amely mint rendesen minden első szerelem lemondással végződik, azonban erőt ad az ifjunak a munkára és az alkotásra.

Jönnek: Hálfötől: „Unua" (A hegyek hercege) Harry Piellel és „Vadnyugat Karneválja" Tom Mix-szel.

Meteor-mozgó

Pénteken Szent István király napján a „Tizparancsolat" Világattrakció! 3 órás müsorok. Mérsékelten felemelt helyárakkal. Előadások 3, 6 és 9 órakor. Jegyelővétel állandóan.

Vasárnap az „Aranyláz". Világattrakció. A főszerepben Chaplin. Kisérőfilm: „Harry szerencséje". Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **bőrüzletemet** a ref. püspöki palotából **Kossuth-utca 25, szám alá** (saját házamba) helyeztem át. Kérem további szives pártfogásukat.

Tisztelettel
KUSZKA MIHÁLY
bőrkereskedő.

Kun József
késmüv s és mükoszörüs
Debrecen, Széchenyi utca 1.
Solingeni konyha és zsebkések ollók felelősség mellett kaphatók.

KERÉKPÁROK
alkatrészek, gummik olcsón
Kölcsönkerékpárok
női és férfi állandóan kaphatók. Szakmába vágó munkák szakszerüe eszközöltetnek.
Bognár és Kovács müszerészek
Csapó-u. ca 76

TESTEDZÉS

Hungária (MTK)—Bocskay FC

professzionista csapatok futballmérkőzése lesz ma délután 5 órakor a DVSC Diószegi-uti sporttelepén. A vasárnapi Ferencváros mérkőzést méltóan egészíti ki a Hungária vendégszereplése s teszi emlékezetessé a Szent István hetét. A Hungária játékosai alkották a sokszoros magyar bajnok: az MTK csapatát. A mai mérkőzés érdekes összehasonlitásra is ad alkalmat az MTK és örök riválisa az FTC játékerejét illetőleg. A Bocskay a vasárnapi mérkőzés tanulságait levonva, felhasználta az időt csatársora erősitésére s ez a munkája sikerrel is járt, mert sikerült biztositani a Varga I. (FTC) és Urik (Törekvés) jóképességü csatárjátékosok szereplését. A Bocskay felállitása ezek szerint a következő lesz: Farkas—Molnár, Fried II—Bayk, Kovácsky, Szolárszky, (Palinkas)—Polanetzky, Varga I., Urik, Szalontay, Martin. A Hungária csapatban biztositva van *Orthnak*, a legjobb magyar futballistának a játéka is, azonban csak egy félidőre s csak akkor, ha a játék nem lesz durva. A csapat felállitása a következő: Remete—Kocsis, Dittrich—Kővágó, Kléber, Nádler—Braun, Kittl, Stoffián, Opata, Sankey II. A mérkőzést már napokkal előbb a legnagyobb érdeklődés előzte meg s valószinüleg nagyszámu közönség nézi végig. Biró: Horváth Endre lesz. Előzőleg a

DTE—DVSC

csapatok játszanak barátságos mérkőzést.

—

A MASz ifjusági atletikai versenye

Az ifjusági atléták nagy erőpróbája lesz a vasárnapi atletikai verseny, amelyen eldöntik, hogy a programmon szereplő 15 legkiaszszikusabb atletikai versenyszámban ki a legjobb versenyző Magyarországon.

Az érdeklődés egyre fokozódik a kerületek között és füti a revansvágy a kerületeket, hogy megakadályozzák a keleti kerület további győzelmét, mert már kétszer egymásután védi a legnagyobb ifjusági athletikai versenyt. Igaz, hogy ez évben meglehetősen meggyöngült a keleti kerület, mert két országos bajnok athlétája, akik 3 bajnoksagot nyertek, ez évben kiöregedett, akiknek távozása nagy előny a többi kerületekre, de ennek dacára is bizalommal tekint a kerület a vasárnapi verseny elé, mert a hazai pálya és közönség viszont a többieknek jelent hátrányt.

A verseny helyárai mérsékeltek: Páholy és korzóülés 25, tribünülés 20, ülőhely 15, állóhely 10 ezer korona. A nemzeti hadsereg tisztjei 10 ezer koronás ülőhelyeket, a legénységi állomány tagjai, valamint leventejelvényes és sapkás leventék 3 ezer koronás állóhelyeket válthatnak.

—

A kassai uszók vendégszereplése

biztositja a DEAC vasárnapi nemzetközi versenyének a sikerét. A kassaiak az uszósport tekintetében igen fejlett fokon állanak, állandó kapcsolatban vannak ugy a budapesti, mint a legjobb cseh uszókkal. Uszóik a cseh bajnokságban is megállták a helyüket, a bájos *Messzinger Elza* és bátyja *György* révén rekordidő alatt bajnokságot is nyertek az országos versenyeken. Vizipólócsapatuk is kitünő, állandóan erős csapatok ellen játszanak s ez meg is látszik szép és eredményes játékmodorukon. A verseny vasárnap délután lesz a Városi Uszodában.

A 14 kilométeres balatoni uszóverseny eredménye. A *Hajdufölde tudósitója jelenti:* A magyar vizisport legnépszerübb uszóversenye, a tradicionalis „Balaton-átuszás" szombaton zajlott le a közönség szászinak élénk érdeklődése mellett. A Balatonfüred—Siófok közötti 14 kilométeres távolságra tizennégy versenyző vállalkozott 19 C° *vizben.* A versenyzők elindulását dr báró *Wlassics* Tibor miniszteri tanácsosnak, a *Balatoni Társaság* kiváló elnökének magyar hazaszeretettől izzó beszéde előzte meg. Az illusztris szónok, aki évekkel ezelőtt az átuszás ideáját felelevenitette, ramutatott a magyar tenger jelentőségére és kérte a sportférfiakat, hogy a külföldről Budapestre érkező uszókat minél gyakrabban hozzák le a Balatonra. Fél 11 órakor 8 férfi és 4 hölgyuszó indult el a füredi strandról vitorlások, motorosok és egy gőzhajó kiséretében. A versengésben első lett *Mutyasowszky* János, aki az utat 4 ora 56 perc alatt tette meg. A második dijat *Labori* Károly nyerte meg, mig a harmadik helyre *Belházy Bimbi debreceni urileány került,* aki 5 óra 54 perc alatt győzött. Hatan utközben feladták a versenyt.

A DEAC tennisszakosztálya 22-én, szombaton este 8 órakor az Egyetemi Kör kistermében ülést tart. Az intézőbizottság a tagok teljesszámu megjelenését kéri.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0·0072 25

Zürichi zárlat

Budapest 0,0072.25 Berlin 123.25, Newyork 517.60, London 2515.50, Paris 14.85 Milánó 17.10—, Prága 15·32·50, Belgrád 9,11—, Szofia 3,75, Bukarest 2.40—, Varsó 56.50, Bécs 73.20, Hollandia 207.70—, Brüsszel 14.10.

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 346.100—348 100, belga frank 1910—1990, cseh korona 2110·75—, 2120,75 dán korona 18.960 19.020, dinár 1252—1262, dollár 71000—71300, francia frank 1990—2070, hollandi forint 28580—28730, lengyel zloty 7800—8100, lei 338—348 leva 513—519, lira 2460—2500, német márka 16.982—17.082, osztrák schilling 10.070—10110, norvég korona 15.641—15.691, svájci frank 13.792—13.942, svéd korona 19.095—19.155.

A nemesfémpiacon az irányzat változatlan, a maganforgalomban a nuszkoronás aranyért 290—291.000 koronát, az ezüst koronasért 5500—6000 koronát, a régi ezüst forintosért 15—16,000, az ezüst ötkoronásé t 29—30.000 koronát fizettek. Az ékszertőzsdén a szinarany grammját 47·700—47 800 koronával, a szinezüst gramját 1440 koronával és a Napoleon-aranyat 277 ezer koronával jegyezték.

Gabonatőzsde

A készárupiacon rősen érezhető volt, hogy Triesztben a magyar buzát tranzitó Postumia 5.37 fél dollárra kinálják és vevők még igy is tartózkodnak. A tőzsdeidő elején 345—360,000 koronával jegyezték a buzát szarmazás és minőség szerint. A rozspiacon ma sem mutatkozott nagyobb érdeklődés. Az arak 215—217,500 korona között mozogtak.

A liszt- és őrleménypiacon nagyon esedékes már a lisztárak leszállitása.

A terményczikkek piacán alig van forgalom. A kinálat emelkedik, de a vevők tartózkodnak a vásárlástól.

Allatvásár.

A ferencvárosi nyiltvásáron az irányzat barátságos volt. Felhajtottak 3150 darab sertést és 88 darab sü dőt. Eladatlan visszamaradt 358 darab sertés és 54 darab süldő. Arak: zsirsertés öreg Ia 15—15.5, IIa 14—14.5, fiatal nehéz 16—16.26, közép 15.5—15.8, könnyü 14.5—14.8, szedett közép 15—15.4. vidékre élve szállittatott 254 darab. Zártvásárra a felhajtás 215 darab. Visszamaradt 19. Arak, mint a nyiltvásáron.

APROHIRDETESEK

Az őszi idény ujdonságai:

RAGLÁNOK
FELÖLTŐK
HUBERTUSOK
SPORTÖLTÖNYÖK
megérkeztek

Szántó Mór és Társa
céghez.

Hentesek! Mészárosok! Kereskedők!
B é c s i
Állatjelző olajozott kréta *minden szinben drb-kint 12.000 K-ért kapható:*
STERN
festéküzlet Piac-utca 10. Bikával szemben

Részletfizetésre
is csinálok divatos tavaszi gyapjuszövetekből
férfi-, fiu- és gyermek-
öltönyöket,
méret után divatlap szerint választott fazonra ugyanoly árban, mint amennyiért készen azt bárhol beszerezhetné. Tessék próbarendelést csinálni. Raktáron tartunk kész tavaszi felöltőket, gummiköpenyeget dus választékban!
TEGDES KÁROLY UTÓDA
Csapó-utca 8. sz.

STEINER JÓZSEF
városi ingatlanforgalmi iroda
Piac-utca 19. Telefon 624

Sestakertben, Poroszlay-uton gyönyörü szőlő cserepes villával — 2 szoba, konyha, terrasz — uri lakással, gyümölcsössel, istállóval, villany, jóvizü kut — 130 millió.

Sestakertben, Komlóssy-uton villa beköltözhető 2 szoba, konyha, veranda — uri lakás — 640 négyszögöl szőlő és gyümölcsössel azonnal átadó. Villany, jó viz.

Sestakertben 554 négyszögöl szőlő gyümölcsössel potomáron eladó husz milliónért terméssel.

Hadházi uton szép ház berendezett italmérés joggal biró pálinka- és borkereskedéssel, 3 szoba, konyha, nagy udvar, kuglizó elköltözés végett eladó. Szerencsét csinál, aki ezt megveszi.

Nyil-utcán szép fromu ház több lakással, 3 szoba, konyha, pince átadó — eladó 90 milliónért Villany, vizvezeték

Vagonhid mellett két katasztrális hold szőlő cserepes házzal — 2 szoba, konyha, istálló, ólak — azonnal átadó 110 milliónért.

Köntöskertben 624 négyszögöl prima szőlő gyümölcsössel, cserepes házzal — 2 szoba, konyha, ólak — 60 milliónért eladó vagy esetleg bérbeadó.

Ezenkivül több családi ház belvárosban eladó. Lakások átadók lelépéssel 1, 2, 3 és 4 szobás. Akinek eladó lakása van, jelentse be nálam Dijazás csak siker esetén.

Lakás

Magas lakbérért egy v. két szoba, konyhás lakást keres fiatal házaspár. Cim a kiadóban. 937

Udvarra nyiló üres szobát keresek vagy kisebb szoba, konyhás lakásért lelépés nélkül aranykoronás lakbért fizetnék. Ajánlatot a kiadóba „Lakás" jeligére. 1011

Bis butorozott szoba ágynemü nélkül kiadó. Miklós-utca 21. 1008

Csinosan butorozott szoba mosdószobával magános urnak szeptember elsejére kiadó. Megtekinthető délután 1—4-ig Király-utca 9. 1005

Kiadó 5 szobás, fürdőszoba, konyha, spejzok, istálló, kocsiszin, nagyon szépek, 2 évre. Szent Anna 56 1015

Kiadó 5 szobás lakás, konyha, kamara, terrasz azonnali beköltözés mellett. Értekezni Márton Kálmán-utca 52, Vagongyár mellett Telefon 10-74 1016

Ötszobás, legmodernebbül felszerelt uri lakás, a város legszebb részén, azonnal kiadó. Az érdeklődők forduljanak a Nemzeti Hitelintézet debreceni fiókjához 836

Kétszemélyes butorozott szoba kiadó Thaly Kálmán-utca 3. 1013

Butorozott szoba, különbejáratu kiadó. Deák Ferenc utca 10. Hátul az udvarban 1017

Ajánlat

Tankönyvet eladj, vesz becserél **Harmathy** könyvkereskedése és antiquáriuma, Füvészkert-utca 14.

Király kávéi mégis a legjobbak! Első kiadós, kiválóan zamatos.

Diványokat, hencsereket, matrácokat, garniturákat heti és havi részletre is készitek. Hàzhoz, vidékre is megyek. **Gaál Gábor** kárpitos, Piac-utca 40. 769

Aromás, zamatos kávét Király üzletében vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. szám.

Iskolai iró- és rajzszereket legolcsóbban vásárolhat Keszthely papirüzletében, Szentanna-utca 2.

Nemes faj sárgadinnyék kaphatók Sesztina-utca 4. sz. Kisállomás mellett. Ugyanott 10 drb 4 méteres betonvégü vasoszlop kapható. 966

Figyelem! Tankönyvcsere!
Használt tankönyveit becserélem csekély ráfizetéssel felsőbb osztályura. Használt tankönyveket magas áron vásárolok. Alföldi, Piac-utca 75 807

Alkalmi utcai, házi női ruhákat tisztit, fest kifogástalanul **Wacha,** Simonffy 55 (3)

Paplant varrni házhoz megyek. Meghivást „Paplan" jeligére a kiadóba kérek. 1001

Középiskolai leánykát vagy fiut uri család elfogad. Zongora van. Miklós-utca 21. szám. 1004

Gyermektelen uri családnál 1—2 középiskolába járó kisebb tanuló teljes ellátásra kellő szülői felügyelettel felvételetik. Bethlen-utca 59. Kondor Lajos 968

Kiadó a Bánkon 54 hold föld. Értekezni Miklós-utca 36. 1007

Tükör, kirakat és parket tisztitási vállalat Ujfalusi György, Piac utca 56. Legolcsóbban vállal privát házaknál is 1018

Pénze után legmagasabb kamatot fizet a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat Veres-utca 9.

Filc- és bársonykalapok nagy választékban olcsón szerezhetők be Matia Annánál, Csemete utca 10 1014

Kereslet

Állásnélküliek rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötvenezer korona költség beküldése ellenében esetenként értesitjük a hozzánk beérkezett üresedési helyekről, „Meteor" iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.

Bejárónőt reggeli órákra magános nőhöz közelben lakót fogadok Csapó 53. 994

Eladás

Magyar Nemzet Története 10 diszkötésben uj állapotban olcsón eladó, Csillag-utca 82. 464

Eladó Vigkedvü Mihály-utca 15 sz. ház beköltözhető lakással, várostól 6 klm.-nyire Perec dülőben 3 és fél hold ondódi föld. Cim: dr Varga Lajos ügyvéd, Batthyányi-utca 1 sz. 822

Kutszivattyu csövekkel teljesen uj, eladó. Király-utca 5. 998

Egy hosszu zongora olcsón eladó Szoboszlói-ut 22. Megtekinthető 11—3-ig. 1002

Családi ház Darabos-utca elején 4 szobával eladó. Dezső, Nyomtató-u. 12. 1010

Tanyásbirtok Debrecenhez 25 km. 70 hold eladó. Dezső, Nyomtató 12. 1009

Kocsi egy ló után is alkalmas és egy mosógép olcsón eladó. Tisztviselő-telep II. 7. 1006

Árverési hirdetmény. Resz Miklós tömegéhez tartozó motorok, kerékgyártó és kovácsszerszámok, szekér és kocsialkatrészek, körfürészek stb 1926 augusztus 22-én délelőtt 9 órakor és 23-an délután 3 órakor a Szoboszlói-uton, Bansó vasöntöde melletti telepen megtartandó árverésen legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett eladatnak

Legszebb hálók, ebédlők, uri szobák és börgarniturák **heti és havi részletre**
Szántó butorraktárában Csapó-utca 17. szám alatt Színház átjáró. — Telefon 10-30. szám

TEGDES JÁNOS
Heti 100, vagy havi 400 ezer korona részletfizetésre is készit férfiöltönyt, téli kabátot, női kosztümöt vagy téli kabátot
Péterfia-utca 42.

MOLNÁR TESTVÉREK
Debrecen, Nagytemplomnál.
Legjobb gyártmányu motorok, kerékpárok, irógépek, varrógépek, gumik, alkatrészek, villanyfelszerelési cikkek gyári raktára és nagy javitómühely.
Telefon 7-27
K e d v e z ő f i z e t é s i f e l t é t e l e k

MEGJELENT!
AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN
HATALMAS IRREDENTA VERSKÖTETE
„A VÉRES KARDOT KÖRÜLHORDOZOM"
Kapható a „Hajdufóld könyvosztályában (Piac-utca 59. szám alatt) **40000 koronáért**
MEGJELENT!

Özv. Kelemen Ferencné kézimunka szalonja
Ágyteritők, függönyök, filet csipkék, himzések a legolcsóbb áron. Minták, rajzok, saját tervezések!
Piac-utca 19. szám II.
Tanulóleány felvétetik.

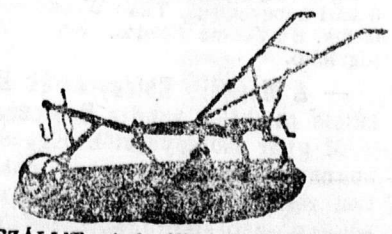
DEBRECENI KERÜLETI MUNKÁSBIZTOSITÓ PÉNZTÁR
10226-a 39—926.

Hirdetmény.

A Kerületi Munkásbiztositó Pénztár
értesiti a munkaadókat és alkalmazottakat, hogy
Petőfi-tér 7. sz. alatt
épült székházába költözött s augusztus 18-ától, szerdától kezdve ugy a hivatalos ügyek intézését, mint a betegek gyógykezelését ott végzi.
Debreceni Kerületi Munkásbiztositó Pénztár.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest elsőrendü,
modern családi szállója az
SZÁLLODA
ISTVÁN KIRÁLY
SZÁLLODA
VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fütés, lift, meleg vizszolgáltatás, modern és kényelmet nyujtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

BAGI ÉS TARSA
KABA
GÉPGYÁRA és HENGERMALMA
a. s. Telefon: 5, Sürgönycim: Bagi, Kaba.
Alapitva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle **gazdasági gépeket,** javitott rendszerü csavaros **kapáló ekéi** a legelterjedtebbek, átalakit **magánjárókat,** készit **géplakatos-, rézöntő-, kazán-** és **autogénhegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását** és **rovátkolását.**
Kutfurási vállalata
teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat bármily mélységre, végez próbafurásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását.
A Stock motor- és ekegyár ker. képv

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadovállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.
Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat